



**Ճառայ ողական կամ հոգական
աջակցության կենդանիներ
ու նենալ ու՝ մտավոր
հաշմանդամություն վորներ
իրավունքները**

Տան տերերի և այլ բնակարաններ տրամադրողներին համար

1. Ո՞րն է բնակարանային պայմանների
«հիմնավորված հարմարեցումը»:

Կալիֆորնիայի հաշմանդամություն ունեցող մարդն իրավունք ունի
զերծ մնալ խտրականությունից բնակարանի վաճառքի կամ վարձույթի
հարցերում՝ համաձայն նահանգի և դաշնային օրենքների¹: Այս
իրավունքը նշանակում է, որ տան տերը², սեփականատերը կամ այլ

¹ Կալիֆորնիայի զբաղվածություն և բնակարանների վերաբերյալ ակտում
«անկարողություն» բառի փոխարեն օգտագործվում է «հաշմանդամություն»
բառը, սակայն հիմաստը նույնն է:

² Այս օրենքները վերաբերում են բոլոր մասնավոր տան տերերին,
բացառությամբ նրանց, ովքեր ունեն մեկ ընտանիքի համար նախատեսված տուն
և տնվորին միայն մեկ սենյակ են վարձով տրամադրում:

բնակարան տրամադրողը չի կարող հրաժարվել բնակարանը վարձով տրամադրել կամ վաճառել որևէ մեկին կամ ներգրավվել որևէ տեսակի խտրականության մեջ այն պատճառով, որ տվյալ անձնուհի մտավոր կամ ֆիզիկական հաշմանդամություն ունի: Բնակարան տրամադրողը նաև պետք է «հիմնավորված հարմարեցումներ» տրամադրի մտավոր հաշմանդամություն ունեցող տնվորներին և բնակարանի համար դիմողներին: Դանշանակում է, որ այդ բնակարան տրամադրողը նաև պետք է կատարի խելամիտքայլեր իր կանոնները, քաղաքականության կամ մեթոդները փոփոխելու համար՝ թույլ տալու որ մտավոր հաշմանդամություն ունեցող անձնօգտագործի և վայելի բնակարանը:

Հաշմանդամություն ունեցող մարդկանց՝ հիմնավորված հարմարեցումներ ունենալու իրավունքի մասին լրացուցիչ տեղեկություններ համար տեսեք Disability Rights California–ի Տեղեկատվական թերթիկը. Մտավոր հաշմանդամություն ունեցող տնվորներ. Բնակարանային պայմաններ հիմնավորված հարմարեցումներ իրավունք

2. Ո՞րն է տարբերությունը հոլզական աջակցության և ծառայողական կենդանիների միջև

Ծառայողական կենդանին այն կենդանին է, որը վարժեցվել է կոնկրետ հանձնարարություններ կատարելու համար, որոնք օգնում են ֆիզիկական կամ մտավոր հաշմանդամություն ունեցող անձին: Օրինակ՝ շունը կարող է վարժեցվել ճանաչել մի իրավիճակ, երբ իր խնամողը շուտով կուեննանոպա, և արձագանքել այնպես, որ տվյալ անձնապահով ինի, մինչև նոպան անցնի: Հոլզական աջակցության (կամ «ուղեկից») կենդանին այն կենդանին է, որը սփոփում է մտավոր հաշմանդամություն ունեցող անձին՝ առանց այդ անձին օգնելու համար կոնկրետ հանձնարարություններ կատարելու համար վարժեցված լինելու:

3. Արդյո՞ք ինձ անհից պահանջվում է մերժել ընտանի կենդանիների պահելը արգելող կանոնը՝ թույլ տալու, որպեսզի տնվորի հոլզական աջակցության կամ ծառայողական կենդանին ապրի բնակարանում:

Որպես տանտեր կամ բնակարան տրամադրող, ձեզ անհից կարող է պահանջվել հրաժարվել «ընտանի կենդանիների պահելը արգելող» կանոնից՝ որպես հիմնավորված հարմարեցում՝ թույլ տալու համար հաշմանդամություն ունեցող անձին ապրել ծառայողական կամ հոլզական աջակցության կենդանու հետ³: Այնուամենայնիվ,

³ 2011 թվականին Հաշմանդամություն ունեցող ամերիկացիների վերաբերյալ ակտի համաձայնուժի մեջ մտան կանոնակարգեր, ըստ որոնց ռեստորաններում, խանութներում և այլ տեսակի բիզնեսներում թույլատրվում է միայն ծառայողական շների մուտք, և չեն թույլատրվում ուղեկից կենդանիներ կամ այլ տեսակի ծառայողական կենդանիներ՝ որպես հիմնավորված հարմարեցում հաշմանդամություն ունեցող հաճախորդների համար: Այնուամենայնիվ այս հարմարեցումները չեն ազդում

հարմարեցնումը հիմնավորված չի համարվում, եթե կենդանին. ուղղակի վտանգ է ներկայացնում այլ տնվորների համար; Եսկան ֆիզիկական վնաս է հասցնում գույքին; տան տիրոջը պարտադրում է ոչ պատշաճ ֆինանսական կամ վարչական բեռ կրել; կամ հիմնովին փոփոխում է տան տիրոջ կողմից տրամադրվող ծառայությունների բնույթը: Ծառայողական կամ հոլզական աջակցության կենդանու սեփականատերը պատասխանատու է այդ կենդանին խնամելու համար, և ապահովելու համար, որ կենդանին համապատասխանի կենդանիների հսկողության վերաբերյալ նահանգային և տեղական օրենքների պահանջներին, և վտանգ կամ անհարմարություններ չներկայացնի համայնքի համար:

4. Ինչպե՞ս են պետք է պատասխանեմ ընտանի կենդանիներ պահելը արգելող կանոնը մերժելու պահանջին՝ թույլ տալու համար ծառայողական կամ հոլզական աջակցության կենդանի պահելը:

Ծառայողական կամ հոլզական աջակցության կենդանու վերաբերյալ թույլ տվողական պահանջը ներկայացնող անձը պետք է ներկայացված լինի որպես հաշմանդամություն ունեցող անձ, և պետք է բացատրվի, թե ինչու այդ անձին հարկավոր է, որպեսզի կենդանին ապրի տանը անձի հաշմանդամություն պատճառով: Դուք պետք է պատասխանեք պահանջին որքան հնարավոր է շուտ: Եթե դուք չեք կարողանում պատասխանել մինչ այն ամսաթիվը, որը խնդրել է անձը, դուք պետք է բացատրեք, որ ձեզ լրացուցիչ ժամանակ է անհրաժեշտ և տեղեկացնեք այդ անձին, թե երբ ակնկալել պատասխան: Եթե պահանջը պարզ է, դուք կարող եք պարզաբանում պահանջել: Դուք նաև կարող եք պահանջել նամակ այդ անձի բժշկից կամ այլ բժշկական մասնագետից՝ ի հաստատում նրա, որ նահաշմանդամություն ունի և որ տեղ ներկայացվում է, թե ինչու է նա կարիք ունի, որպեսզի ծառայողական կամ հոլզական աջակցության կենդանին ապրի բնակարանում: Այնուամենայնիվ, դուք իրավունք չունեք պահանջել անձի բժշկական փաստաթղթերի պատճենը, կոնկրետ ախտորոշումը կամ թույլ տվողական ուղղակիորեն խոսել անձի բժշկական ծառայություններ տրամադրողի հետ:

բնակարաններում անկարողություններ ունեցող տնվորների՝ շներից բացի այլ ծառայողական կամ ուղեկից կենդանիներ պահելու իրավունքին:

Մենք ցանկանում ենք լսել ձեր արձագանքը: Այս տեղեկատվական թերթիկը կարդալուց հետո խնդրում ենք պատասխանել այս կարճ հարցաթերթին և մեզ հայտնել ձեր կարծիքը:

Անգլերեն տարբերակ՝ <http://fs12.formsite.com/disabilityrightsca/form54/index.html>

Իսպաներեն տարբերակ՝ <http://fs12.formsite.com/disabilityrightsca/form55/index.html>

Խտրականության վերացման նպատակով պիտակավորման, խտրականության, նվազեցման և կատարելագործման քաղաքականության ծրագիրը ֆինանսավորվում է ընտրողների կողմից հաստատված Յոզեֆ Կանադայի օրենսդրության ծառայության ներքին ակտով (Նախ. 63) և կառավարվում է Կալիֆորնիայի հոգեկան առողջության ծառայության ներքին մարմնի կողմից (CaIMHSA): County MHSA-ն ֆինանսավորում է CaIMHSA-ի աջակցությանը, որը անհատների, ընտանիքների և համայնքների համար հոգեկան առողջության հետ կապված արդյունքները բարելավելու համար աշխատող շրջանների կառավարության ներքին կազմակերպությանն է: CaIMHSA-ը տրամադրում է ծառայության ներքին և իրականացնում է ուսումնական ծրագրեր նահանգի, տարածաշրջանային և տեղական մակարդակներով: Լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար այցելեք <http://www.calmhsa.org> կայքը:

